

Justificació de la festa

La festa és una malaltia que s'encomana, neix d'un estat commemoratiu (memorial) individual i es trasllada a l'estat col·lectiu. I aquest sentiment complex no és xaró, ranci ni caduc. Crec, com Marc Fumaroli, que la veritable modernitat, la modernitat progressista, és aquella posició crítica respecte a les estratègies de falsa raciona-

quals s'han reconegut els seus antecessors; i als nous membres arribats ja adults a la comunitat, els ho mostra i inicia per poder ser acceptats com a membres comuns de ple dret. Però en aquest espai desconflictitzat, no significa que el conflicte s'hagi esborrat per sempre, el conflicte és un element bàsic de tota dinàmica social, i precisament en la

norria de ciutadans, que podríem anomenar *mantenidors*. Aquests mantenidors solen ser un sector memorial que recorda els ressorts *tradicionals* de la commemoració: hores adequades, maneres, condicions dels dies preliminars que cal complir, etcètera. Sovint aquest nucli no coincideix necessàriament amb els *organitzadors* anuals. Aquest nucli de

mantenidors sent i fa festa quan arriba el moment, i fa de nunci, portaveu autoritzat i dinamitzador de la festa a la ciutat. Aquests nucli, sens dubte elitista, sol ser, en canvi, força interclassista, i sol passar força desapercebut per a la majoria de ciutadans. Gaudeix d'un cert anonim (condició bàsica dels que mouen la festa) i, per tant, presenta un cert caràcter exclusivista. Però la festa que perd o que ja no pot seguir produint aquest nucli de mantenidors entrarà en decadència.

La festa tradicional, amb tota lògica, s'ha creat durant la llarga etapa humana de l'economia agrària, per tant, està, encara avui, marcada pel primitiu temps agrari o natural: el pas dels astres pel cel aparent, els fenòmens meteorològics i la seva relació amb l'economia humana han marcat el calendari festiu. Al llarg

dels segles, al gran cicle festiu relacionat amb el temps natural s'hi han afegit les creences religioses i esdeveniments històrics, en definitiva, la civilització de cada part del món.

La festa també reclama intersectorialitat i intergeneracionalitat. Cada sector, cada capa, grup, de la societat que la celebra, poden tenir o protagonitzar parts de la festa, però la condició és que aquestes parts es reconeixin com un tot social. Finalment, cal advertir que la festa es desenvolupa en l'espai públic i comú, el necessita. La festa no resisteix, en l'espai privat. L'espai privat pot acollir sectors de tota mena d'afinitats, socials, d'edat, sectorials, etcètera. És en l'espai públic on la festa popular pren la seva dimensió social. *

La festa popular és un antídote formidable contra els mals de la falsa modernitat. ARXIU

lització, d'uniformització a la baixa i banalització universal que caracteritzen la modernitat capitalista i tecnològica. I la festa, la festa popular, és, creu-me, amic lector, un formidable antídote contra els mals de la falsa modernitat que campa entre nosaltres en aquest començament de segle.

Podem entendre la festa com un pacte de no-agressió, com un espai mental i físic desconflictitzat que la comunitat, la societat local, sector social o d'afinitat d'interessos, utilitza per retrobar-se, reconèixer-se, i fa servir com eina de socialització. Des de la festa popular, les noves generacions tenen l'oportunitat de conèixer les normes i formes pròpies (locals *versus* nacionals) davall les

festa hi apareix en concurrència amb la competició i en l'ostentació. Atenció, però, hi apareix de manera ritualitzada, simbòlica, amb la seva litúrgia i, per tant, desposseït d'agressivitat, per això parlem de pacte de no-agressió.

Litúrgia, més íntima, més arcana

Tota festivitat té necessitat d'una litúrgia medul·lar. Sovint part d'aquesta litúrgia, la més íntima, la més arcana, no és necessàriament coneguda per tots aquells que celebren la festa, molts ni tant sols no solen assistir a la celebració d'aquest espai medul·lar. A aquesta litúrgia nuclear de la festa, però, no deixen d'assistir-hi (de viure-la) una destacada mi-

FEMINITATS ADA CASTELLS

Un miracle a les aules?

De vegades els llibres costen més de publicar que de fer, i no ho dic perquè siguin llibres fets a corre-cuita, com els que es fan per encàrrec amb el nom i la foto dels famosos a la portada. Ho dic pel llibre de poemes que acaba de publicar Blanca Llum Vidal per a gent de zero a cent anys, amb dibuixos de Rafel Joan.

Visca! és el tercer volum de la col·lecció *Cuca de suro*, de Documenta Balear, que es va

iniciar amb uns poemes d'Enric Casasses, il·lustrats per Stella Hagemann, i també té un segon recull de Maria Bellver, amb dibuixos de Neus Ferrer, i amb un de Pons Alorda i Jaume Cristòfol.

Resulta que, en aquest país, tirar endavant una sèrie que atregui l'atenció de les criatures vers el vers i la il·lustració menys Disney entra dins la categoria de miracle. I és que, on s'és vist? Poesia? Art? Per a què ho volen tot

això les criatures? Si de grans ja es veu que seran esclaus! Fem-los estudiar informàtica, idolatrar el Barça, vestir de marca i, sobretot, que no pensin, que siguin ben sexistes i que no se'ls escapi ni una espurna de sensibilitat, o si no la cosa no funcionarà perquè, com escriu Blanca Llum Vidal: "D'un sol tronc en surten moltes, / de branques!". I d'un sol llibre de poemes a les aules... no m'ho vull ni imaginar! *